

Záverečná karta projektu

Názov projektu Evidenčné číslo projektu **VMSP-P-0024-09**
System chovu hospodárskych zvierat s využitím probiotík a rastlinných látok so zameraním na produkciu funkčných potravín živočíšneho pôvodu

Zodpovedný riešiteľ **MVDr. Darina Pospíšilová, PhD.**

Prijemca **VETSERVIS, s.r.o.**

Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený

1. VETSERVIS, s.r.o.
2. Centrum výskumu živočíšnej výroby
- 3.
- 4.
- 5.

Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

- 1.
- 2.
- 3.

Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory, ktoré sú výsledkami projektu

- 1.
- 2.
- 3.

Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu – uveďte aj publikácie prijaté do tlače

1. Prednáška, zborník: Infekčné a parazitárne choroby zvierat 4. medzinárodná vedecká konferencia, Košice 7.- 8. 9. 2011. Pospíšilová D., Margetin M., Arvayová M., Pospíšilová L.: Možnosti prevencie a riešenie problémov spôsobených baktériami *Dichelobacter nododus* a *Fusobacterium necrophorum*.
2. Prednáška, zborník: 38. česká hydinárska konferencia s medzinárodnou účasťou „Drúbež 2011“ Brno, 20.-21.10. 2011. Pospíšilová D., Hanusová E., Hanus A.: Použitie probiotík a rastlinných látok na stabilizáciu zdravotného stavu a podporu úžitkovosti v chovoch hydiny.
3. Prínosy projektu - správa a záverečná správa za CVŽV
na web stránke: <http://www.vetservis.sk/projekt/>

4. Príručka pre chovateľov králikov - brožúra aj web stránka:
<http://www.vetservis.sk/projekt/navrh> metodik na prevenciu chorob

5. Príručka pre chovateľov hydiny - brožúra aj web stránka:
<http://www.vetservis.sk/projekt/navrh> metodik na prevenciu chorob

Uplatnenie výsledkov projektu

Výsledky projektu s veľmi dobrým výsledkom uplňujú viacerí menší aj väčší chovatelia hlavne králikov, hydiny, niektoré veľkochovy hydiny, veľké ekologické farmy s chovom oviec a kôz. Na základe našej publikačnej aj prednáškovej činnosti sa na nás začali obracať aj chovatelia dojníc so žiadosťou o pomoc pri riešení dlhodobých zdravotných problémov zvierat v chovoch. Riešenie projektu vyvolalo zvýšený záujem odborných, vedeckých aj pedagogických pracovníkov SPU, CVŽV, VULF, prejavili záujem o spoluprácu s nami pri ďalšom výskume problematiky.

V rámci laboratórnych prác sme sa zamerali na vypracovanie metodiky na hodnotenie zdravotného stavu zvierat na základe zloženia anaeróbnej mikroflóry hrubého čreva. Navrhnutú metodiku sme odskúšali pri hodnotení účinnosti nových probiotických prípravkov určených pre kone a pre králikov. Metodiku je možné aplikovať aj na hodnotenie kvality surovín a potravín z pohľadu mikrobiálneho zloženia.

Zloženie mikroflóry tráviaceho systému zvierat v prospech symbiotickej mikroflóry hlavne laktobacilov a bifidobaktérií má podstatný vplyv na celkové zdravie a odolnosť zvierat. Pridávanie humínových látok do krmiva podporuje účinok a udržanie potrebného množstva laktobacilov a bifidobaktérií v črevách zvierat, má pozitívny vplyv na odstránenie toxicky pôsobiacich látok z prostredia aj na detoxikáciu organizmu. Významný je poznatok, že dlhodobým používaním prírodných látok a rešpektovaním fyziologických potrieb zvierat sa postupne znižuje potreba liečby, zlepšuje sa celkové zdravie zvierat v chove, nakoľko postupne dochádza aj k ozdraveniu prostredia chovu a ekologickej rovnováhe. Tieto poznatky čoraz viac zaujímajú chovateľov, ktorí majú záujem aplikovať ich v paxi, ale zaujímajú aj konzumentov, ktorí stále častejšie vyhľadávajú kvalitné, prirodzené, čerstvé produkty, bez rezíduí chemických látok.

CHARAKTERISTIKA VÝSLEDKOV

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku (max. 20 riadkov)

Overovaním postupov použitia probiotík a vybraných prírodných prípravkov na modelových zvieratách, aj postupným zavádzaním nových poznatkov do praxe sme ukázali, že je možné nahradiť používanie chemických látok - liekov v prevencii chorôb zvierat, stabilizovať zdravotný stav a udržať aj zlepšiť úžitkovosť zvierat v malých chovoch aj v chovoch s väčším počtom zvierat. Anaeróbna mikroflóra čriev zvierat má podstatný vplyv na ich zdravie a celkovú odolnosť. Úpravou mikrobiálneho zloženia črevnej mikroflóry v prospech laktobacilov a bifidobaktérií sa zníži počet podmienene patogénnych mikroorganizmov, hlavne klostrídií, ktoré bývajú príčinou niektorých vážnych ochorení zvierat a ľudí. Novým prístupom k prevencii a liečbe chorôb bez použitia chemických liekov s rešpektovaním fyziologických potrieb zvierat možno postupne ozdraviť chov a následne získavať kvalitné a zdravé produkty, bez rezíduí chemických látok a patogénnych mikroorganizmov. Tieto je možno konzumovať bez tepelnej úpravy – bez znehodnotenia aktívnych enzýmov, či probioticky pôsobiacich mikroorganizmov. Takéto produkty môžeme považovať za funkčné potraviny.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku (max. 20 riadkov)

Testing the process of using probiotics and selected natural products in model animals, and the continual introduction of new knowledge into practice, we have shown that it is possible to replace the use of chemicals - drugs in the prevention of animal diseases, stabilize and maintain health and to improve the usefulness of animals in small holdings and in farms with

more animals too. Anaerobic intestinal microflora has a significant impact on their health and overall durability. By adjusting the microbial composition of intestinal microflora in favor of lactobacilli and bifidobacteria to reduce the number of conditionally pathogenic microorganisms, especially clostridia, which tend to cause some serious diseases of animals and humans. A new approach to preventing and treating diseases without using chemical products with respect for the physiological needs of animals can gradually restore breeding and subsequently obtain high quality and healthy products without chemical residues and pathogens. These can be eaten without heat treatment - without degradation of active enzymes or active probiotic microorganisms. Such products can be considered functional foods.

Svojím podpisom potvrdzujem, že údaje uvedené v záverečnej karte sú pravdivé a úplné a súhlasím s ich zverejnením.

Zodpovedný riešiteľ

MVDr. Darina Pospíšilová, PhD.

V Nitre 28.11.2011

Štatutárny zástupca príjemcu

MVDr. Danica Černeková

V Nitre 28.11.2011

.....
podpis zodpovedného riešiteľa

.....
podpis štatutárneho zástupcu príjemcu